

РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
УНИВЕРЗИТЕТ "СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЈ"
ШУМАРСКИ ФАКУЛТЕТ-СКОПЈЕ
БР. 0201-47/I-3
30.01.2006 година

Врз основа на член 46 од Статутот на Шумарски факултет-Скопје, и член 43 од Правилникот за единствените критериуми и постапката за избор во наставно-научни и соработнички звања на Универзитетот "Св. Кирил и Методиј" Скопје, Наставно-научниот совет на Шумарскиот факултет-Скопје, на I-та седница во 2006 година, одржана на 30.01.2006 година ја донесе следната

О Д Л У К А

I

Согласно рецензијата објавена во Билтен бр.888 од 29.12.2005 година, за наставник по предметите Зооекологија и систематика на дивечот и Ловно стопанство, избран е со мнозинство на гласови проф.д-р **Владимир Малетиќ**, во звање редовен професор, за време од 5 години.

II

Оваа одлука ќе се применува од **18.05.2006** година.

ДЕКАН,
Проф.д-р Коле Василевски

РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

УНИВЕРЗИТЕТ „СВ.КИРИЛ И МЕТОДИЈ“ ВО СКОПЈЕ

ШУМАРСКИ ФАКУЛТЕТ ВО СКОПЈЕ

Бр. 0201-127/VI-8

12. 11. 2012 година

Врз основа на член 36 од Правилникот за внатрешните односи и работењето на Шумарски факултет во Скопје во состав на Универзитеот „Св.Кирил и Методиј“, во Скопје (Универзитетски гласник број 212 од 3 Април 2012 година), Наставно-научниот совет при УКИМ-Шумарски факултет-Скопје на својата 6 (шеста) одржана седница на ден 12.11.2012 година ја донесе следната:

О Д Л У К А

Член 1

Се усогласуваат одлуките донесени од Наставно-научниот совет при Шумарскиот факултет-Скопје за избор во звање редовен професор донесени пред донесувањето на новиот Закон за високо образование („Сл.весник на РМ број 35/2008) со членот 177 од Законот за високо образование („Сл.весник на РМ“ број 35/2008) за лицата:

1. д-р Владимир Малетиќ(Одлука број 0201-47/I-3 од 30.01.2006 година),
2. д-р Дана Колевска(Одлука број 0201-47/I-4 од 30.01.2006 година),
3. д-р Панде Трајков(Одлука број 0201-96/VI-4.1 од 10.09.2007 година),
4. д-р Коле Василевски (Одлука број 0201-96/I-2 од 26.02.2007 година),
5. д-р Иван Блинков (Одлука број 0201-44/IX-4.2 од 29.09.2008 година),
6. д-р Стерја Начески (Одлука број 0201-44/IX-4.1 од 29.09.2008 година) и
7. д-р Никола Николов (Одлука број 0201-44/X-2.1 од 20.10.2008 година)

Член 2

Усогласувањето на одлуките за избор во звање редовен професор на лицата наведени во член 1 од оваа одлука се состои во тоа што со изборот во звање редовен професор лицата засноваат работен однос на неопределено време и го задржуваат звањето редовен професор доживотно .

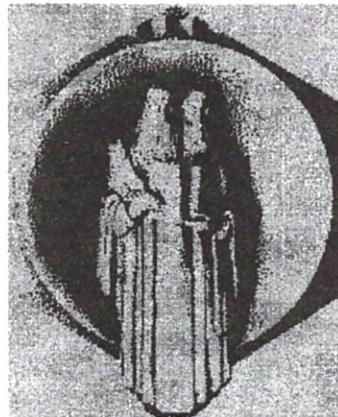
Член 3

Одлуката влегува во сила со денот на донесувањето.

**РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
УНИВЕРЗИТЕТ “СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЈ”
ВО СКОПЈЕ**

БИЛТЕН

**НА
УНИВЕРЗИТЕТОТ “СВ. КИРИЛ И МЕТОДИЈ”
ВО СКОПЈЕ**

29 -12- 2005

**Бр. 888
Скопје, 29 декември 2005 година**

P E Φ E P A T

**ЗА ИЗБОР НА НАСТАВНИК ВО СИТЕ ЗВАЊА ПО ПРЕДМЕТИТЕ: ШУМСКИ КУЛТУРИ,
ПОДИГАЊЕ НА КУЛТУРИ СО СПЕЦИЈАЛНА НАМЕНА И ПРОИЗВОДСТВО НА
ДЕКОРАТИВЕН САДЕН МАТЕРИЈАЛ НА ШУМАРСКИОТ ФАКУЛТЕТ ВО СКОПЈЕ**

На конкурсот расписан од страна на Шумарскиот факултет во Скопје, а објавен во весникот Нова Македонија од 29/11/2005 год., за избор на наставник во сите звања се пријави само кандидатот **д-р Дана Дина Колевска**, вонреден професор на горенаведените предмети на Шумарскиот факултет во Скопје.

Наставно-научниот совет на Шумарскиот факултет во Скопје, на IX -та седница одржана на 17.12..2005 година, донесе одлука бр. 0201-81/IX.2.2., со која формира Рецензентска комисија за преглед на поднесените документи за избор на наставник во сите звања на предметите шумски култури, подигање на култури со специјална намена и производство на декоративен саден материјал, во следниов состав:

1. проф. д-р **Александар Андоноски**, редовен професор во пензија,
2. проф. д-р **Миле Стаменков**, редовен професор во пензија,
3. проф. д-р **Милена Ѓорѓева**, редовен професор во пензија

По внимателното разгледување на поднесените документи, имаме чест на Наставничкиот совет на Шумарскиот факултет во Скопје, да му го поднесеме следниов

ИЗВЕШТАЈ

1 БИОГРАФСКИ ПОДАТОЦИ

Д-р инж. **Дана Дина Колевска** е родена на 6.11.1960 во Чешки Тешин, Република Чешка. Шумарскиот факултет во Скопје-насока шумарство, го завршила во 1984 год. Од 1985 до 1986 година работела како референт за споредни шумски производи во претпријатието "Искра"- Драчево. Во 1986 год. е избрана за помлад асистент, а во 1989 год. за асистент на Шумарскиот факултет во Скопје. Во наставничко звање доцент е избрана во 1996, а за вонреден професор во 2001 година.

Постдипломски студии од научната област шумски култури, со одбранет магистерски труд под наслов : "Анализа развоја култура црног бора подигнутих садницама различитог начина производње са посебним освртом на стање и развој кореновог система", завршила во 1989 год. на Шумарскиот факултет во Белград. Докторската дисертација под наслов: "Влијание на садниот материјал и почвените услови врз развојот на кореновиот систем од црниот бор (*Pinus nigra* Arn.) во услови на Македонија" ја одбранила во 1996 год. на Шумарскиот факултет во Скопје.

Во 2004 год. е назначена за раководител на Шумско опитната станица при Шумарскиот факултет во Скопје.

2 НАСТАВНО-ПЕДАГОШКА ДЕЈНОСТ

Д-р инж. Дана Дина Колевска, од почетокот на своето вработување, активно учествува во изведувањето на лабораториските и теренските вежби од предметот шумски култури, семенарство и расадници. Во учебната 1994/95 год. доверена ѝ е материјата семенарство и расадници да ја предава до нејзиниот избор во наставничко звање - доцент, во 1996 год., одкога почна самостојно да ги води предавањата и вежбите по предметот шумски култури, семенарство и расадници. Од учебната 2000/01 год. ги изведува вежбите и

предавањата од предметот производство на декоративен саден материјал. Со воведувањето на ЕКТС, во учебната 2005/06 год. ќе ги изведува предавањата по предметите шумски култури, производство на декоративен саден материјал и подигање на култури со специјална намена. Во рамките на теренските вежби со своите студенти, организирала и извела бројни акции за пошумување на голините во Македонија, а со помош и соработка со ресорното министерство, со управата на град Скопје и со ЈП "Паркови и зеленило". Раководител е на трет степен на студии од областа подигање и одгледување на шумите на кои во моментов студираат двајца постдипломци, а двајца веќе успешно ги завршиле.

3. НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА И СТРУЧНА ДЕЈНОСТ

За време на изминатите изборни периоди покажала богата научноистражувачка и апликативна дејност, самостојно или во соработка публикувала бројни трудови кои се од посебен интерес за шумарската наука и практика.

3.1. Трудови објавени до изборот за вонреден професор

До изборот за асистент кандидатката одбранила магистерски труд и објавила 2 научни труда, до изборот за доцент одбранила докторска дисертација и објавила 2 научни и 1 стручен труд, а до изборот за вонреден професор објавила 8 научни трудови и 1 стручен. Научните трудови се рецензирани при нејзиниот избор во соодветните звања, во Билтенот на Универзитетот "Св.Кирил и Методиј" - Скопје.

3.2. Трудови објавени по изборот за вонреден професор

3.2.1. **Борба против дезертификацијата** - проект изработен во 2001 год. за Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство на Р. Македонија.

Во рамките на истоимениот поширок проект на гореспоменатото Министерство, проблемот за современо производство на саден материјал за пошумување во високопродуктивни централизирани расадници беше издвоен како посебен проект, а раководството доверено на д-р.инж. Дана Дина Колевска. Со цел да одговори на поставената задача, раководителката на овој проект поставила многу амбициозен концепт за неговата содржина, и современа и студиозна методологија. Проектот содржи 12 поглавја изложени на 96 страници, во кои се опфатени и проучени сите релевантни фактори за формирање високопродуктивни централизирани расадници. По Уводот (1) и Проектната задача (2), во поглавјето (3) "Анализа на досегашната состојба во производството на саден материјал, број и големина на расадници и пошумувањето во Македонија", даден е детален преглед на состојбите во овие дејности во периодот од Втората светска војна до денеска.

Во поглавието (4) "Планирање на обемот на расадничкото производство и пошумување за периодот 2000-2020 год.", планските определби се утврдени за периодот 1996-2010 и за периодот 2010-2020 год., согласно Стратегијата за развој на земјоделството, шумарството и водостопанството на Р.Македонија, како и Просторниот план на Р.Македонија. Следуваат поглавјата: "Основни поставки за новиот концепт на расадничкото производство во РМ" (5); "Дефинирање на оптимални природни услови за формирање на моделни расаднички центри" (6); "Рамковна производна технологија" (7); "Детериорирање на производни и технички услови" (8); "Финансиски дел" (9).

Во поглавјето (10) "Оценка на природните и други услови на локалитетите предвидени за формирање на централни расадници и мерки за нивна оптимализација" предложени се Свети Николе, Кавадарци, Струмица, Битола и Кичево како локалитети за формирање на централни расадници, согласно со препораките на Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство, со краток опис на природните и на другите услови.

Во поглавјето (11) "Имплементација на проектот" дадени се упатства за фазите и за динамиката на имплементација на проектот.

Врз основа на опширната и детална анализа на состојбите во сферата на производството на шумски и декоративен репродуктивен саден материјал, на

пошумувањата во Македонија, како плановите и стратегијата за нивниот иден развој, овој проект претставува солиден документ кој нуди нова концепција за идното централизирано расадничко производство во земјава, со утврдена рамковна технологија, производни, технички и инфраструктурни карактеристики, финансиска конструкција и оценка на предложените локалитети за идните централни расадници.

3.2.2. Анализа на квалитетот на садниците произведени во расадниците во Р.Македонија и нивна споредба со ЈУС и со стандардите на Европската унија. Годишен зборник на Шумарскиот факултет, Скопје, бр.39 од 2003/4 (во печат).

Предмет и цел на овој самостоен труд е да ја прикаже состојбата со садниот материјал од шумски видови дрвја во РМ и неговиот квалитет во однос на националните стандарди и стандардите на ЕУ. Направена е анализа на морфометриските параметри како индикатори на квалитетот на садниот материјал од некои иглолисни шумски видови дрвја произведени во изминатиот период во расадниците во Македонија и нивна споредба со ЈУС и со стандардите на ЕУ. Констатирано е дека садниците од анализираните видови, главно, ги задоволуваат националните стандарди, а само парцијално европските.

Во услови на беспоштедна конкуренција во сферата на прометот со репродуктивен материјал од шумски видови дрвја во рамките на ЕУ, резултатите и заклучоците од овој труд недвосмислено укажуваат дека состојбите со производството на репродуктивен материјал од шумски видови дрвја во нашата земја се далеку под критериумите на стандардите на ЕУ и дека се потребни брзи промени преку примена на повисоки техничко-технолошки методи и построги агротехнички и агромелиоративни мерки.

3.2.3. Компаратива на стандардите на ЕУ за шумски репродуктивен материјал со стандардите применувани во Македонија. Годишен зборник на Шумарскиот факултет, Скопје, бр.39 за 2003/04 год.(во печат).

Во трудот е направена споредба на стандардите на ЕУ за шумски репродуктивен материјал со стандардите кои се применуваат во РМ, а во контекст на претстојната законска регулатива од оваа област во нашата земја која е во фаза на усвојување. При компаративата во трудов, вниманието е посветено главно на надворешните квалитетни знаци од иглолисни видови кои најчесто и најмасовно се произведуваат во македонските расадници. Резултатите од анализата и споредбата покажуваат дека стандардите на ЕУ во поглед на морфолошките параметри на надземниот дел на садниците се построги, при што се дополнуваат и со други показатели.

3.2.4. Експанзивно ширење на некои алохтони дрвја и грмушки во урбани и во шумски екосистеми во РМ (во соработка со Ј.Ацевски). I меѓународен конгрес за заштита на растенијата, заштита на животната средина и безбедност на храна. Охрид, 2005.

Проблемот на интродукцијата на алохтони шумски видови дрвја и грмушки авторите во трудов го третираат од аспект на нивното негативно влијание врз урбаните и врз природните шумски екосистеми. За анализа се земени неколку алохтони видови (*Amorpha fruticosa*, *Gleditschia triacanthos*, *Ailanthus glandulosa*, *Ulmus pumila*, *Maclura aurantiaca* и *Acer negundo*), кои во Македонија не само што се одомаќени, туку покажуваат неверојатна отпорност и експанзивност која преминува во агресивност. За секој од посочените "коровски" видови дадени се податоци за нивното потекло, периодот на интродукција, биолошките и еколошките карактеристики, стопанското значење, распространетоста во Македонија, влијанието врз урбаните и врз природните шумски екосистеми, како и мерки за заштита.

3.2.5. Застапеноста на егзотични видови во расадничкото производство и во пошумувањата во РМ и заштита на биодиверзитетот. I меѓународен конгрес за заштита на растенијата, заштита на животната средина и безбедност на храната. Охрид, 2005.

Во трудот е направена анализа на расадничкото производство на шумски садници во Македонија за периодот од 1995 до 2000 година, а со цел да се види учеството на алохтоните (егзотични) видови во рамките на тоа производство. Констатирано е дека

алохтоните видови учествуваат со 25% во вкупното просечно годишно производство на садници во шумските расадници во нашава земја, од кои главнината, или 20%, припаѓа на иглолисните видови, а само 5% се широколисни. Од иглолисните алохтони видови најзастапени се аризонскиот чеппрес (*Cupressus arizonica*) и дуглазијата (*Pseudotsuga menziesii*), а од широколисните багремот (*Robinia pseudoacacia*), американскиот јасен (*Fraxinus americana*) и американскиот негундо јавор (*Acer negundo*). Последниве три вида авторката ги категоризира во групата непогодни егзоти за интродукција заради нивната агресивност и неповолното влијание врз урбаните и врз природните шумски екосистеми.

3.2.6. Development of Austrian pine (*Pinus nigra Arn.*) seedlings with undercut root after outplanting. (во соработка со Н.Граждани). Лесовѓска мис'л бр. 2. 2006, Софија, Р.Бугарија (во печат).

Подрежувањето на корените на садниците во текот на одгледувањето во расадник, како метод за подобрување на нивниот квалитет, е предмет на истражувањата во овој труд. Анализите се вршени на садници од црн бор кои како двегодишни се пикирани во расадникот "Трубарево" крај Скопје. Во текот на 2000 и 2001 година вршени се повеќе начини на подрежувања и во различни сезони. Пролетта 2003 и 2004 година вршено е утврдување на процентот на преживување на садниците и мерење на нивните основни морфометриски параметри. Пролетта 2004 година садниците се комплетно извадени од огледните парцели и пренесени во лабораторија на посатамошна анализа. Резултатите од истражувањата покажале дека еднократното подрежување извршено во текот на месеците мај-август (при старост на садниците 2+0) има позитивен ефект врз најголем број анализирани карактеристики. Еднократното подрежување извршено во текот на есента првата и во раната пролет следната година (при старост на садниците 1+0) има негативен ефект. Варијантите со еднократно подрежување извршено во септември и сите варијанти на двократно подрежување, со мали исклучоци, покажале негативни резултати.

Резултатите и заклучоците од овие истражувања се посебно значајни за расадничкото производство.

Во периодот од нејзиниот избор за вонреден професор (2001 год.) до денеска, кандидатка има изработено повеќе проекти и бројни стручни трудови, публикувани или презентирани во земјата и во странство. Од поважните ќе ги наведеме следниве:

- Главен проект за хортикултурно уредување на патниот појас и делницата на автопатот Требениште - Подмолје, Охрид. Изработен во 2002 год. за Фондот за магистрални и регионални патишта, Скопје.

- Land degradation and desertification and afforestation as a method of reclamation in the R.of Macedonia. Трудот е презентиран на "2002 China TCDC International Extension Course on Desert Control Science and Technology", Gansu Desert Control Research Institute, Wuwei City, P.R. China.

- Проблемот на дезертификација во НР Кина. Наши шуми, бр.20, Скопје
- Биолошка рекултивација на коповите на цементарница "Усје", потпроект Коп Усје, изработен во 2005 год. во соработка со А. Трендафилов и К. Василевски)
- Биолошка рекултивација на коповите на цементарница "Усје" потпроект Коп Јубош изработен во 2005 год. во соработка со А. Трендафилов и К. Василевски)
- Биолошка рекултивација на коповите на цементарница "Усје", потпроект Коп Говрлево изработен во 2005 год. во соработка со А. Трендафилов и К. Василевски)
- Закон за репродуктивен материјал од шумски и декоративни дрвни видови, изработен во 2005 год. (во соработка) за Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство на РМ.

4. ДРУГИ АНГАЖМАНИ

- раководител на Шумско-опитната станица при Шумарскиот факултет во Скопје од 2004 год.,
- член на II група за користење и оценка на биодиверзитетот за изработка на Националната студија за биолошка разновидност. Министерство за животна средина и просторно планирање, Скопје,

- одговорна за стручен преглед на расадничкото производство во РМ и за издавање на уверенија за саден материјал,
- одговорна за испитување на квалитетните својства на семето и за издавање на уверенија за потеклото и квалитетот на шумското семе,
- член на Комисијата за изготвување предлог на Законот за репродуктивен материјал од шумски и од декоративни видови дрвја. (Министерство за земјоделство,шумарство и водостопанство на РМ),
- ментор на два одбранети магистерки труда, член на комисии за одбрана на докторски и магистерски трудови, како и член на рецензентски комисии за избор во повисоки звања и завршни извештаи.

5. ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Врз основа на изнесените податоци за кандидатката д-р инж. ДАНА ДИНА КОЛЕВСКА , вонреден професор на Шумарскиот факултет во Скопје, може да констатираме дека во досегашната работна активност на Факултетот покажува особен интерес и резултати во педагошката, научната и апликативната дејност. За предметите за кои конкурира има многу солидно познавање стекнато преку редовниот и постдипломскиот студиум, како и преку успешно одбранетата докторска теза. Бројните објавени научни и стручни трудови, учеството на домашни и на меѓународни симпозиуми, раководството на третиот степен на студии од нејзината област се аргументи кои недвосмислено зборуваат за нејзиниот висок квалитет како универзитетски професор.

Имајќи го сето тоа предвид, Рецензентската комисија има чест и задоволство да му предложи на Наставно-научниот совет на Шумарскиот факултет во Скопје, д-р инж. ДАНА КОЛЕВСКА, вонреден професор на споменатиот Факултет, да биде избрана во звањето **редовен професор** по предметите: шумски култури, подигање на култури со специјална намена и производство на декоративен саден материјал.

Р е ц е н з е н т с к а   к о м и с и ј а

1. проф. д-р Александар Андоноски, ред. проф. во пензија, с.р.
  2. проф. д-р Миле Стаменков, ред. проф. во пензија, с.р.
  3. проф. д-р Милена Ѓорѓева, ред. проф. во пензија, с.р.
-

РЕЦЕНЗИЈА

ЗА ОЦЕНКА НА ДОКТОРСКАТА ДИСЕРТАЦИЈА ПОД НАСЛОВ:
“УСЛОВИТЕ ЗА РАБОТА И НИВНОТО ВЛИЈАНИЕ ВРЗ СОСТОЈБАТА
НА РАБОТНАТА СИЛА И ОПТИМАЛНО ВРАБОТУВАЊЕ ВО
ШУМАРСТВОТО ВО Р. МАКЕДОНИЈА”, изготвена од м-р Македонка
 Стојановска, асистент на Шумарскиот факултет во Скопје

Врз основа на член 57 од Правилникот за единствените основи за организирање постдипломски и докторски студии на Универзитетот “Св. Кирил и Методиј” во Скопје и одлуката на Наставно-научниот совет на Шумарскиот факултет во Скопје бр. 0201-81/VI-6 донесена на својата VI седница, одржана на 26.9.2005 год., одредени сме за рецензенти на наведената докторска дисертација.

По разгледувањето на материјалот изложен во дисертацијата го донесуваме следниов

ИЗВЕШТАЈ

1. Преглед на содржината на докторската дисертација

Докторската дисертација под наслов: **“Условите за работа и нивното влијание врз состојбата на работната сила и оптималното вработување во шумарството во Р. Македонија”**, изготвена од м-р Македонка Стојановска, асистент на Шумарскиот факултет во Скопје, има вкупно 231 страница, плус 38 - прилог табеларни прегледи на 36 страници, на А-4 формат, со нормален проред, во кои се содржани 52 табели, 30 графикони и 4 слики (шеми). Материјата изнесена во докторската дисертација, авторката ја поделила на следниве поглавја: **Вовед** – 7 страници; **Предмет, содржина и цел на истражувањето** – 3 страници; **Досегашни проучувања и сознанија** – 9 страници; **Прибирање и методи за обработка на податоци** – 8 страници; **Обработка на проблемот и дискусија** – 185 страници (со 4 поднаслови: Состојба на шумскиот фонд и стопанисување со шумите – 48 страници; Условите за работа во шумарството – 56 страници; Состојба на работната сила во шумарството – 33 страници и Утврдување на оптималното вработување – 48 страници); **Констатации и заклучоци** – 11 страници и **Литература** со 110 наслови – 8 страници.

Во **Воведот** авторката го истакнува значењето на работната сила, како еден од основните елементи во општествената репродукција, општо и во шумарството. Проблемот со работна сила и со вработеноста посебно се актуелизира во почетокот на деведесеттите години од минатиот век, во периодот на трансформацијата во општествено-политичкиот систем, при што дојде до општа рецесија, која, покрај другото, неповолно се одрази со опаѓање на вработеноста во скоро сите граници и дејности на стопанството, га и во шумарството. Новите процеси и тенденции наметнуваат барања за преструктуирање и целосна реформа на стопанскиот систем, врз економски и пазарни принципи, при што неопходно доаѓа до израз воведувањето пазар на стоки, капитал и работна сила. Сето тоа ја неметнува потребата од поцелосни и подетални проучувања на проблемот со работната сила, воопшто, и во шумарството. Со оглед на тоа што шумското стопанство, а посебно стопанисувањето со шумите, се карактеризира со посебни специфичности, меѓу

кои условите за работа (природни, технички и др.) имаат особено влијание врз ангажираниот труд, односно врз работната сила, неопходно се наметнува потребата од нивно комплексно проучување, како и од проучување на влијанието врз ангажираната работна сила во оваа значајна стопанска гранка кај нас.

Во поглавјето **“Предмет, содржина и цел на проучувањето”**, авторката изнесува дека предмет на проучување се условите за работа и нивното влијание врз состојбата на работната сила и оптималното вработување во шумарството во Р. Македонија. Со содржината на проучувањата посебно се опфатени: состојбата на шумскиот фонд и стопанисувањето со шумите; условите за работа во шумарството (природни, технички, организациони); состојбата на работната сила во шумарството; обемот на работи и работни задачи (остварен, планиран, можен); оптималното вработување – вкупно и по дејности, струки и квалификации, по подрачја и др. Од содржината произлегува и целта на проучувањето, а таа е да се проучат и да се согледаат условите за работа и нивното влијание врз работната сила и можностите за оптимално вработување во шумарството во наши услови.

Во поглавјето **“Досегашни проучувања и сознанија”**, авторката ги изнесува досегашните проучувања и сознанија за проблемот во врска со работната сила, односно условите за работа во шумарството, како кај нас така и во другите земји. Таа констатира дека досега вакви комплексни истражувања на овој проблем не се вршени.

Во поглавјето **“Приирање и методи на обработка на податоците”**, авторката насочува дека потребните податоци за обработка на проблемот се прибирани од повеќе извори, како што се: статистички податоци, податоци од стопанските субјекти, т.е. од шумските стопанства – подружници и од ЈП “Македонски шуми”, од ресорното Министерство, од долгорочни програми за развој на шумарството, шумско-стопански основи и планови за стопанисување со шумите, студии и други литературни податоци. За обработката на податоците се користени вообичаените математичко-статистички методи, а посебно за планирањето на работната сила се користени неколку методи, како што се нормативниот, индуктивниот метод, методот ад хок, методот на регресивна анализа.

Поглавјето **“Обработка на проблемот и дискусија”**, како што е кажано, е поделено на 4 подпоглавја.

Потпоглавјето **“Состојба на шумскиот фонд и стопанисување со шумите”** е поделено на два дела. Во првиот дел **“Состојба на шумскиот фонд”** авторката дава детални податоци за состојбата на шумскиот фонд, и тоа за состојбата и за промените; шумски фонд според сопственоста, намената, формата на одгледување, уреденоста, просторната разместеност, а дава и компаративни анализи. Авторката изнесува дека шумите во Р. Македонија зафаќаат 905653 ха или 35,2% од географската површина на Републиката (според пописот на шумите во 1979 год.), односно 950594 ха или околу 37,0% (состојба на крајот на 1999 год., според СГРМ-2000). Се констатира дека нашата Република има релативно добар процент на шумовитост (35,2% односно 37,0%), но шумскиот фонд е со релативно слаб квалитет, т.е. со мала дрвна маса по 1 ха ($82,1 \text{ m}^3/\text{ха}$) и со ниска производна способност т.е. мал годишен прираст по 1 ха ($2,02 \text{ m}^3/\text{ха}$). Состојбата на шумскиот фонд, како еден од основните и најважни услови и фактори во шумарството, според авторката, има свое влијание како врз обемот така и врз структурата на ангажираната работна сила во шумарството, општо и кај нас. Во вториот дел

“Стопанисување со шумите”, авторката прави детален осврт врз организацијата и развојот во шумарството, досегашното стопанисување (обем и асортиман на производството по дејности во шумарството), како и компартивни анализи со начинот на стопанисување со шумите во други земји.

Потпоглавјето **“Услови за работа во шумарството”** е поделено на пет дела. Во првиот дел авторката прави општ осврт на влијанието на условите за работа врз работната сила. Во вториот дел е направен осврт на природните услови и нивното влијание врз работната сила. Во третиот дел се изнесени техничките услови, а посебно отвореноста на шумите со шумски сообраќајници и опременоста, т.е. механизираноста и нивното влијание врз работната сила. Во четвртиот дел се опфатени мерките за подобрување и приспособување на условите за работа, односно категоризација и стандардизација, технолошко – безбедносни решенија за приспособување на производно-техничките услови, како и организациони решенија. Во петтиот дел е опфатена и анализирана состојбата на образованието (средно и високо), како фактор за обезбедување на стручна работна сила и кадри во шумарството.

Потпоглавјето **“Состојба на работната сила во шумарството”** е поделено на шест дела. Во првиот дел е направен осврт врз бројот и динамиката на вработеноста во шумарството. Во вториот, третиот, четвртиот и петтиот дел е проучувана структурата на работната сила по дејности, по струки и квалификации, по пол, возраст и работен стаж, и структурата на работната сила по подрачја. Во шестиот дел е направен осврт врз состојбата на работната сила на шумарството.

Потпоглавјето **“Утврдување на оптималното вработување”** е поделено на три дела. Во првиот дел е проучен и утврден обемот на работите и работните задачи во шумарството. Притоа, прво е утврден видот на работите и работните задачи, потоа остварениот, планираниот и можниот обем на производство по одделни дејности и подрачја во шумарството. Во вториот дел е утврдено оптималното вработување, и тоа по сектори и дејности и по одделни подрачја, односно шумски стопанства. Оптималното вработување е утврдено како за остварениот (реализиран) така и за зголемениот (можен) обем на производство.

Во поглавјето **“Констатации и заклучоци”**, врз основа на извршените проучувања и добиените резултати во одделните поглавја и делови во дисертацијата, авторката во концизна форма изнесува поголем број констатации и заклучоци, од кои како поинтересни изнесуваме некои од низ.

- Врз состојбата, односно во ангажираната работна сила во шумарството, општо и кај нас, основно и најважно влијание има состојбата на шумскиот фонд, што се манифестира преку површината под шума, т.е. шумовитоста, квалитетот и производната способност на шумите.

- Република Македонија има релативно добра шумовитост, но шумскиот фонд е со слаб квалитет (мала дрвна залиха по хектар) и со ниска производна способност (мал годишен прираст по хектар). Сето тоа има влијание врз обемот и видот на работите при стопанисувањето со шумите, а со тоа и ангажираната работна сила по одделни дејности и фази на производството.

- Во поглед на организацијата на шумарството, настанале значајни промени, кои, од една страна биле во рамките на вкупните општествено-економски состојби и промени, а од друга, биле приспособувани според посебните специфичности на шумското стопанство. Секако, начинот на организација имал

свое влијание врз обемот и структурата на ангажираната работна сила во шумарството.

- Во поглед на досегашното стопанисување се констатира дека, според обемот на оствареното производство, има одредени промени во одделни периоди, меѓутоа, според структурата, т.е асортиманот нема некои позначајни промени. Најголем дел од работите и работните задачи, а со тоа и најголем дел од ангажираната работна сила, биле во користењето на шумите, посебно фазата сеча и изработка и дотур, односно транспорт на шумските сортименти.

- Во врска со условите за работа, авторката констатира дека е значајно влијанието, како на природните така и на техничките, организационите и другите услови, врз ангажираната работна сила по дејности и фази на производството во шумарството. Некои од природните услови, како на пример, климатските и педолошко-почвените, во некои дејности имаат позитивно, а во некои негативно влијание. Тоа влијание е изразено преку продуктивноста на трудот и остварените работни ефекти при работата. Додека, пак, техничките услови, посебно недоволната отвореност на шумските површини со сообраќајници и ниското ниво на техничка опременост, имаат неповољно влијание врз продуктивноста на трудот, што од своја страна, придонесува да се ангажира поголем обем на работна сила, како и работна сила со пониска квалификационна структура.

- Со примена на одредени критериуми е направена соодветна стандардизација на условите за работа со чија помош се утврдени објективни нормативи. Таквите нормативи служат како основа при утврдувањето на потребите за работна сила. Авторката констатира дека примената на ваквиот нормативен метод, во комбинација со другите методи, овозможува доста реално согледување на оптималните потреби од работна сила во шумарството.

- Во врска со состојбата на образоването како фактор за обезбедување стручни кадри и квалификувана работна рака се констатира дека недостасува образование на КВ и ВКВ извршители, како и на кадри со ВСС од областа на менаџментот, т.е. управувањето во шумарството.

- Бројот на вработените во шумарството во периодот 1945-2000год. просечно годишно изнесува околу 3409, а по одделни години има незначително варирање. Во периодот 1945-1955 год. просечно годишно имало вработени околу 2050, од 1955 до 1965 по 4267, а во наредниот период тој број се сведува на околу 3550 вработени на годишно ниво. Во последните 10-15 год. се забележува опаѓање на бројот на вработените во шумарството, но таквото опаѓање е релативно мало во однос на намалувањето на бројот на вработените во вкупното стопанство на РМ. Авторката констатира дека шумарството со овој број вработени има релативно скромно учество во вкупното стопанство, и тоа со 1,0%.

- Околу 68,4% од вработените се во стопанисувањето со шумите како основна дејност, а другите 31,6% се во другите дејности (градежништво, преработка на дрво, т.е. индустриската и др.). Од вработените во стопанисувањето со шумите само 25,1% се во одгледувањето, а 74,9% се во користењето на шумите. Од анализата на податоците за бројот на вработените на ниво на ЈП ‘Македонски шуми’ (кое денес практично стопанисува со над 90% од сите државни шуми), во последните 3-4 год. околу 64,4% биле во користењето на шумите и во примарната преработка на дрвото, 15,6% во одгледувањето на шумите и заштитата, а 20,0% во управата и во заедничките служби.

- Во врска со квалификационата структура на вработените се констатира дека значајни промени има во зголеменото учество на вработени со ВСС и ССС,

а е незначително учеството на ВКВ и КВ, како и се уште значителното учество на ПКВ и НКВ. Така, во последните 3-4 год (2000-2003) учеството на вработени со ВСС изнесува 14,2%, со ВШС 3,3%, ССС 30,8%, ВКВ 2,4%, КВ 9,8% а ПКВ, НСС и НКВ 40,5%.

- Учеството на женска работна рака во шумарството е релативно скромно, а вработените женски лица, главно, се во администрацијата, односно во управата и во заедничките служби. Тоа укажува на специфичните и неповолни услови и на физички тешката и напорна работа во шумарството.

- Околу 7,4% од вработените во шумарството се на возраст од 20 до 30 год., 70,8% се на возраст од 31 до 50 год., а 21,8% на возраст над 50 год. Се констатира одредена диспропорција во возрасната структура на вработените, посебно на малиот процент на млади работници, што укажува на тоа дека за ВКВ и КВ извршители вработувањето во шумарството не е стимулативно, а пак за млади стручни кадри како да "нема потреба".

- Околу 18,9% од вработените се со работен стаж до 10 год., 73,0% имаат работен стаж од 11 до 30 години, а само 8,1% се со работен стаж над 30 години. Малото учесто на вработени со поголем работен стаж укажува на специфичните услови за работа во шумарството.

- Бројот на вработените по одделни шумски стопанства, односно подрачја, главно соодветствува на состојбата и квалитетот на шумскиот фонд. Со незначителни исклучоци, шумските стопанства кои стопанишуваат со поголема површина под шуми и со поквалитетен шумски фонд имаат поголем број вработени, и обратно. Отстапувањето од ваквото правило е условено од други фактори и причини. Притоа, се констатира дека на ниво на шумарството на Р. Македонија на еден вработен отпаѓаат просечно 272 ха шуми, со 26800 m^3 дрвна залиха и 585 m^3 годишен прираст. Од друга страна, просечниот број вработени по шумското стопанство во периодот 1970-1996 година бил 127,5 вработени, а од 1997 до 2003 само по 100,6 вработени, а се движел од најмалку 29 вработени (Св.Николе) до најмногу 239 (Кавадарци).

- Како на ниво на шумарство така и по одделни дејности и подрачја, односно шумски стопанства, не е усогласена потребата со реалната состојба на вработените, и тоа како по бројот на вработените така и по струките, т.е. квалификациите. Авторката констатира, на пример, дека само околу 65% од вработените се со соодветно образование и квалификации, а 35% се со несоодветно.

- Во шумарството, како и по одделни дејности нема усогласеност помеѓу можниот, планираниот и остварениот обем на производство. Во однос на остварениот обем на производство, планираниот обем бил поголем за 12,7% а можниот дури за 46,3%. Тоа значи дека, на ниво на шумарството, е остварен околу 82,2% од планираниот, односно 75,4% од можниот обем на производство. Всушност, од технички аспект, претходните проценти се користење на производствените капацитети, т.е. можности.

- Утврденото оптимално вработување значително се разликува од сегашниот реален број вработени. Се констатира дека за оствареното производство на ниво на шумарството биле ангажирани околу 20,5% вишок работна сила. Тој вишок во непосредното производство бил 15,7% а во посредното 29,2%.

• Меѓутоа, под услов сегашниот (реализиран) обем на производство да се зголеми до ниво на можниот обем на производство, во шумарството оптималната вработеност би била поголема за околу 2,4% од сегашната, односно за толку би имало потреба од нови вработувања. Притоа, оптималната вработеност во непосредното производство при зголемено користење на можностите би била поголема дури за 19,5%, т.е. за толкав процент би требало да се зголеми бројот на вработените, додека во посредното производство повторно би имало вишок од околу 29,2% вработени. Под услов на зголемен обем на работи и работни задачи до нивото на можниот капацитет, оптималниот обем на работната сила во однос на сегашната состојба би се зголемил за 109,3% во одгледувањето шуми, за 11,5% во заштитата, за 9,6% во користењето, за 23,6% во градбата и одржувањето на сообраќајници и за 7,5% во другите дејности. Истовремено, под тие услови и претпоставки, кај бројот вработени во управата би имало вишок од 4,9%, кај предработкаците и шефовите од 25,0%, а кај службите за спешти и заеднички работи би имало вишок од 34,1%.

• Исто така се констатира дека утврденото оптимално вработување во однос на сегашната состојба се разликува не само по бројот на вработените, т.е. квантитативно, туку и по квалификациите, т.е. квалитативно. Така, просечниот квалификационен коефициент на вработени од сегашните 1,4241 би се зголемил на 1,5551, или за 9,2 индексни поени. Во непосредното производство просечниот коефициент на квалификации од сегашните 1,2055 би се зголемил на 1,3995, или за 16,1 индексни поени, а кај управата и режијата, т.е. во посредното производство, од сегашните 1,8287 на 1,8980, или само за 3,8 индексни поени.

Од напред изнесеното може да се донесе општа констатација и заклучок дека од проучувањето се добиени значајни резултати и показатели за условите за работа и нивното влијание врз состојбата на работната сила и оптималното вработување во шумарството во Р. Македонија. Притоа е примената посебна и соодветна методологија за проучување на овој доста комплексен, значаен и актуелен проблем за шумарството, и за вкупното стопанство. Добиените резултати и сознанија имаат научно и практично значење.

2. Оценка на докторската дисертација

Рецензентската комисија, формирана од Наставно-научниот совет на Шумарскиот факултет во Скопје, по прегледот на докторската дисертација и напред изнесената содржина, ја дава следнава

ОЦЕНКА

Докторската дисертација под наслов: “Условите за работа и нивното влијание врз состојбата на работната сила и оптималното вработување во шумарството во Р. Македонија”, изготвена од м-р Македонка Стојановска, асистент на Шумарскиот факултет во Скопје, според својата содржина и проблематиката што е обработена, претставува самостоен оригинален научен труд со потребен квалификат на докторска дисертација.

Авторката се зафатила со проучување на мошне значаен и комплексен проблем од областа на организацијата на шумарството, односно организацијата на трудот, работната сила и оптималното вработување во шумарството.

Проучувајќи ги условите за работа и нивното влијание врз состојбата на работната сила со примена на повеќе методи, како што се нормативниот, индуктивниот, методот на регресиона анализа и слично, дава свој теоретски и практичен придонес во утврдувањето на оптималната вработеност во шумарството. Во дисертацијата се изнесени обемни и релевантни податоци, обработени со примена на вообичаените математичко-статистички методи, а добиените резултати се концизно изнесени и прикажани преку бројните табеларни и графички прикази.

Во текстот на дисертацијата се забележани одредени мали технички пропусти, поради што и се сугерира на докторантката при којечната верзија, да изврши исправки, со цел да се подобри квалитетот на дисертацијата.

На крајот сакаме да го истакнеме нашето задоволство дека приложената дисертација во целост ги оправда очекувањата на поставената цел за комплексно проучување на условите за работа и нивното влијание врз работната сила и можностите за оптимално вработување во шумарството во Р. Македонија. Со овој труд се дава значаен придонес во развојот на научната мисла од областа на организацијата на шумското стопанство.

Имајќи ги предвид горните наводи, Комисијата има чест да му препорача на Наставно-научниот совет на Шумарскиот факултет во Скопје, да ја прифати докторската дисертација под наслов: **“Условите за работа и нивното влијание врз состојбата на работната сила и оптималното вработување во шумарството во Р. Македонија”**, изготвена од м-р Македонка Стојановска, асистент на Шумарскиот факултет во Скопје, и да донесе одлука за нејзина јавна одбрана.

Членови на Комисијата

1. Проф. д-р Димитар Крстевски, с. р.

---

2. Проф. д-р Блажо Димитров, с. р.

---

3. Проф. д-р Виолета Ефремовска, с. р.

---

4. Проф. д-р Николај Стојанов, с. р.

---

5. Проф. д-р Секула Мирчевски, с. р.

Р Е Ф Е Р А Т

ЗА ИЗБОР НА НАСТАВНИК ПО ПРЕДМЕТИТЕ ЗООЕКОЛОГИЈА И СИСТЕМАТИКА НА ДИВЕЧОТ И ЛОВНО СТОПАНСТВО НА ШУМАРСКИОТ ФАКУЛТЕТ - СКОПЈЕ

Наставно-научниот совет при Шумарскиот факултет во Скопје, на својата IX редовна седница одржана на 7.XII 2005 година, донесе одлука бр. 0201-81/IX-2.1. за формирање Рецензентска комисија во состав: проф. д-р Борис Триков, редовен професор на Шумарскиот факултет во Скопје во пензија; проф. д-р Михаило Камиловски, редовен професор на Шумарскиот факултет во Скопје во пензија, и проф. д-р Радослав Ризовски, редовен професор на Шумарскиот факултет во Скопје во пензија, со задача да изготви реферат за оценка на пријавениот кандидат д-р Владимир Малетиќ за избор во звањето наставник по предметите зооекологија и систематика на дивечот, и ловно стопанство.

Во врска со тоа го даваме следниов

ИЗВЕШТАЈ

БИОГРАФСКИ ПОДАТОЦИ

На распишаниот конкурс во весникот Нова Македонија од 29.XI 2005 година за избор на наставник во сите звања по предметите зооекологија и систематика на дивечот, и ловно стопанство, се пријави кандидатот д-р Владимир Малетиќ, вонреден професор на Катедрата за ловство.

Пријавениот кандидат д-р Владимир Малетиќ е роден на 26.V 1957 година во Скопје. Основното образование и гимназијата ги завршил во Скопје. Во учебната 1977/78 година се запишал на Шумарскиот факултет во Скопје, на насоката шумарство. Дипломирал во 1983 година со просечен успех 8,24. По дипломирањето, кандидатот се вработил како приправник во РО “Зеленило” - Београд, ООЗТ “Парк” - Скопје, каде што работел 7 месеци. Во меѓувреме ја отслужил и воената обврска во ЈНА.

На Шумарскиот факултет во Скопје се вработил како помлад асистент на предметот ловство на 1.VIII 1986 година.

Во 1983 година се запишал на III степен настава од областа на ловното стопанство при Шумарскиот факултет во Скопје. За време на студирањето на постдипломската настава, кандидатот пројавил особен интерес кон научноистражувачката проблематика од областа на ловството.

НАУЧНА ДЕЈНОСТ

Магистерската теза под наслов “Развој и загуби кај фазанските пилиња во првите 30 дена од адаптацијата” успешно ја одбранил на 14.VII 1989 година.

На 26.XII 1995 година кандидатот Владимир Малетиќ ја одбрани докторската дисертација под наслов “Некои биоеколошки и морфометриски карактеристики на полската еребица (*Perdix perdix L.*) на подрачјето на Р. Македонија”.

НАУЧНИ ТРУДОВИ

Во својата научна активност д-р Владимир Малетиќ, до изборот за вонреден професор, самостојно и во соработка со други стручни лица, има објавено 24 научни труда. Од изборот за вонреден професор до пријавувањето на распишаниот конкурс ги изработил и ги објавил следниве научни трудови:

25. Можносӣи за збогаување на фондо на пос тојние видови дивеч

Триков Б. - Малешик В. (2001) - Проект: Информативен цензор за промоција на ловен туризам и културна размена. Студија: Акционен план за развој на ловството во регионот и студија за поддршката на внатрешната структура на регионот со цел зголемување на интересноста за странски туристи, PHARE програма за рекуперативна соработка (I дел).

Во овој дел од секторска студија, врз основа на собраните податоци од регионот, утврдено е дека вкупната ловнопродуктивна површина изнесува 15.915 ha. Исто така се издвоени ловнопродуктивните површини по одделни видови дивеч, и тоа: за дива свиња - 3.355 ha, за зајак - 12.560 ha, за полска еребица - 3790 ha и за еребица камењарка - 1.500 ha. Вкупниот капацитет на ловиштето, односно есенската бројна состојба по видови дивеч изнесува: дива свиња - 68, зајак - 942, полска еребица - 1637 и еребица камењарка - 216 примероци.

Врз основа на определените критериуми, како најоптимални локалитети се издвоени: "Ѓавато", "Боска", "Голема Грамада" и "Греорат".

26. Инфраструктурно уредување на ловниште терени

Тръков Б. - Малешин В. (2001) - Проект: Информативен центар за промоција на ловен туризам и културна размена. Студија: Акционен план за развој на ловството во регионот и студија за подготвоква на внатрешната структура на регионот со цел зголемување на атрактивноста за странски туристи, PHARE програма за прекугранична соработка (II дел).

Во овој дел од студијата е обработена сообраќајната поврзаност на регионот, потоа реконструкцијата на патната мрежа, со предлог за отворање на три нови сообраќајници внатре во ловиштето со вкупна должина од околу 10 км. Исто така, предвидени се за изградба новесе ловно-технички објекти (ловечки врвици, водопои со микроакумулација, хранилишта и солишта, набљудувачници, ловечки куки и сл.).

27.Можности за внесување нови видови дивеч, нови обитанок и размножување

Тръков Б. - Малешин В. (2001) - Проект: Информативен центар за промоција на ловен туризам и културна размена. Студија: Акционен план за развој на ловството во регионот и студија за подготвоква на внатрешната структура на регионот со цел зголемување на атрактивноста за странски туристи, PHARE програма за прекугранична соработка (II дел).

Според теренските истражувања, во студијата е наведено дека во регионот се застапени над 60 видови од дивата фауна, кои, според Законот за ловство се прогласени за дивеч.

За задоволување на нараснатите потреби во ловството, а особено за задоволување на барањата на ловците - туристи, утврдено е дека постојат оптимални услови за интродукција на нови видови. Во студијата, за населување се предлагаат ловниот фазан и муфлонот.

Според извршеното реонирање на теренот, за одгледување на фазанскиот дивеч одговараат 1.200 ha со матичен фонд од 240 примероци и годишен отстрел од 270 единки. Исто така, наведено е дека за интродукција на муфлонот се предвидени 320 ha со капацитет од 112 примероци и со годишен отстрел од 32 грла.

За двета вида дадени се деталини унатсвта за населување, особено за муфлонот, кој ќе се одгледува парковски во заграден простор.

28. Prirast fazanskih pilija u prvih dvadeset dana adaptacije.

Maletić V. - Biotechnology in animal husbandry, vol. 18, 279 - 283; Beograd, 2002.

Во овој труд авторот си поставил за цел да го утврди влијанието на промената на хранителниот третман во адаптацијата на фазанските пилиња и неговото влијание врз нивниот развој. Пактоа утврдува дека прирастот на

фазанските пилиња во првите 20 дена од адаптацијата изнесува 226.83 ± 3.58 gr, а просечната потрошувачка на храна 710 gr по примерок. Средната вредност на тежината на фазанските пилиња на возраст од 35 дена изнесува 175.30 ± 2.32 gr, а на возраст од 55 дена 394.83 ± 5.50 gr. Врз основа на овие истражувања, авторот утврдил дека просечната потрошувачка на храна за 1 kg прираст изнесува 3.16 kg.

*29. Srednje mase divljih svinja u različitim starosnim klasama i randman
mesa pri poluintenzivnom gajenju u ogradama*

*Maletić V. - Biotechnology in animal husbandry, vol. 18, 285 - 289;
Beograd, 2002.*

Имајќи го предвид сознанието дека полуинтензивното одгледување на дивите свињи во заградени површини е во експанзија поради рентабилноста во продукцијата на месо и трофеи, авторот во овој труд си поставил задача да даде придонес во подобрувањето на технологијата на ваквиот начин на одгледување, односно да ја утврди средната бруто-маса во одделни возрасти, како и рандманот на месото.

Притоа, дивите свињи ги класифицира во три возрасни категории. Во обработка биле земени 183, односно 111 примероци. Истражувањата биле спроведени во две огради, и тоа: "Милисин" (317 ha) на планината Кожуф, и "Ивање" (525 ha) на Сува Гора.

Врз основа на овие повеќегодишни истражувања, авторот утврдил дека, без оглед на полот, средната маса кај младенчињата стари до 12 месеци се движи од 6.50 до 54.0 kg, со средна вредност од 21.91 kg кај женките до 23.63 kg кај мажјаците. На возраст 1 - 2 години, овие параметри се движат меѓу 34.70 kg (кај мажјаците) и 36.74 kg (кај женките). Кај примероците постари од 2 години, средната вредност на масите се движи од 47.64 kg кај маториците, до 65.11 kg кај вејрите. Рандманот на месото, како разлика меѓу бруто-масата и конфекционираното месо изнесува 80.29 %.

30. Realni prirast divljih svinja u poluintenzivnom gajenju u ogradama

*Maletić V. - Biotechnology in animal husbandry, vol. 20, 317 - 320;
Beograd, 2004.*

Поаѓајќи од претпоставката дека прирастот на дивите свињи е еден од главните елементи во планирањето и стопанисувањето со овој вид при полуинтензивното одгледување во заградени простори, авторот, во период од седум години, во три огради, го регистрирал реалниот прираст по материца и тоа во два периода. Првиот се однесува од раѓањето на младенчињата до 15. VI, а вториот до почетокот на наредното парење (15.XI).

Притоа констатирал дека коефициентот на прирастот се движел од 2.67 до 6.00 во првиот, односно 1.80 - 5.67 во вториот период. Просечната вредност на овој коефициент се движи во рамките од 3.52 до почетокот на

летото, до 2.99 до следното есенско парење. Вака утврдените коефициенти се однесуваат на трите објекта во кои биле изведени истражувањата.

**31. Gubici kod fazanskih pilića u periodu adaptacije
Maletić V. - Biotechnology in animal husbandry, vol. 20, 327 - 332;
Beograd, 2004.**

Основната цел на овие истражувања е насочена кон утврдување на реалните загуби кај фазанските пилиња во првите 30 дена по нивното испуштање во слободна природа. Истражувањата биле спроведени во периодот 1985 - 2004 година, во факултетското ловиште во Трубарево.

Сите загуби биле евидентирани во назначениот период, при што причините биле класифицирани во следниве три категории: биотски, абиотски и неутврдени.

Вкупните загуби изнесувале 12.06 % во однос на 2.885 населени примероци. Доминантно место заземаат загубите од биотско потекло (72.41 %), од кои јастребот кокошкар причинува најголеми штети (28.16 %). Абиотските фактори како причина за загубите се движат меѓу 4.00 и 29.73 %, додека причината за морталитетот не била утврдена во 14.66 %.

СТРУЧНИ ТРУДОВИ

Во рамките на својата активност, авторот, до изборот за вонреден професор, во соработка со други стручни лица и самостојно, има изработено околу 150 посебни ловностопански основи за крупен и за ситен дивеч во Р. Македонија, како и елаборати за уредување на ловишта и за одгледување и заштита на дивечот.

По изборот за вонреден професор, кандидатот ги има изработено следниве стручни трудови:

151. Елаборат за изградба на ограда за интензивно одгледување и заселарел на диви свињи "Златен парк", 2001, заедно со Б. Триков.

152. Елаборат за изградба на ограда за интензивно одгледување и заселарел на диви свињи "Пејалино", 2003, заедно со Б. Триков.

153. Посебна ловностопанска основа за ловиштето бр. 2 "Елово" - Скотје за периодот 2005 - 2014 година, 2005.

154. Посебна ловностопанска основа за ловиштето бр. 12 "Зелениково" - Скотје за периодот 2005 - 2014 година, 2005.

155. Посебна ловностопанска основа за ловиштето бр. 13 "Башинци" - Скотје за периодот 2005 - 2014 година, 2005.

156. Посебна ловносѣрбанска основа за ловништето бр. 14 "Говрлево" - Скогје за јериодот 2005 - 2014 година, 2005.

НАСТАВНО - ПЕДАГОШКА АКТИВНОСТ

Д-р Владимир Малетиќ, по изборот во звањето вонреден професор, изведува настава по предметите ловство и парковска фауна. Со воведувањето на ЕКТС ја изведува наставата по предметите зооекологија и систематика на дивечот и ловно стопанство. Во овој петгодишен период, врз основа на своето образование и од сопствените видувања, кандидатот донесува новини и ја збогатува наставната содржина од областа на ловството и екологијата на дивечот. Раководител е на постдипломските студии од областа ловно стопанство.

Неговиот однос кон студентите и, воопшто, кон вработените на Факултетот е крајно коректен, па како резултат на тоа ужива посебен респект и уважување.

Со негово директно ангажирање извршено е комплетно реновирање на зоолошката збирка на Факултетот, а истовремено таа е збогатена со нови дермопрепарати, чиј број сега изнесува над 150 експонати. За одбележување е и неговото директно ангажирање во одржувањето и уредувањето на факултетското ловиште како наставно - научен објект, единствен од ваков вид во Р. Македонија.

Други ангажмани:

- "Реинтродукција и унапредување на ловнопродуктивните карактеристики на ловните видови дивеч", главен истражувач, предлог-проект за Програмата за меѓународна научно - техничка соработка со Република Србија и Црна Гора, прифатен од Наставно-научниот совет на Шумарскиот факултет - Скопје со одлука бр. 0201-81/VIII-4 од 28.11.2005;
- "Ловни ресурси и можности за нивно искористување", раководител за Р. Македонија, заеднички предлог-проект со Земјоделскиот факултет при Универзитетот во Белград и Шумарскиот факултет при Универзитетот во Бања Лука, во рамките на "Norwegian Cooperation Program on Research and Higher Education with the countries on the Western Balkans (CPWB). 2005;
- претседател на Управниот одбор на Природонаучниот музеј на Македонија (од 2003 година);
- член на работна група за користење и оценка на биодиверзитетот во изработката на Националната студија за биолошката разновидност на Р. Македонија, 2003;

- член на работна група за законодавство за заштита на природата во рамките на проектот "Зајакнување на капацитетот на Министерството за животна средина и просторно планирање", 2004;
- член на работна група во проектот "Стратегија за развој на ловството во Р. Македонија" - проект на Агенцијата за државни службеници, 2005;
- рецензент на проектот "Елаборат за валоризација на природните вредности на орнитолошкиот локалитет Демир Капија, 2004;
- член на Државната комисија за полагање ловечки испити (1996 - 2005).

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Имајќи ги предвид изнесените резултати во наставно - научната и во педагошката активност на кандидатот, Рецензентската комисија има чест да му предложи на Наставно-научниот совет на Шумарскиот факултет во Скопје, вон. проф. д-р Владимир Малетиќ да го избере во звањето редовен професор по предметите зооекологија и систематика на дивечот и ловно стопанство.

Членови на Комисијата

1. Проф. д-р Борис Триков, редовен професор на Шумарскиот факултет во Скопје во пензија, с.р.
2. Проф. д-р Михаило Камиловски, редовен професор на Шумарскиот факултет во Скопје во пензија, с.р.
3. Проф. д-р Радослав Ризовски, редовен професор на Шумарскиот факултет во Скопје во пензија, с.р.

